

STRESZCZNIIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

BEZPIECZEŃSTWO IMPREZ MASOWYCH W ODNIESIENIU DO WSPÓŁCZESNYCH ZAGROŻEŃ

mgr Albert Popławski

Promotor: prof. dr hab. Antoni KOMOROWSKI

Promotor pomocniczy: kmdr por. dr Jacek FABISIAK

Wydarzenia masowe, do których zaliczyć można imprezy sportowe w szczególności olimpiady, wydarzenia piłkarskie, motorowe, maratony czy też różnego rodzaju widowiska o charakterze artystyczno-rozrywkowym, w tym koncerty i festiwale, pokazy artystyczne, sympozja oraz konferencje, odgrywały i w dalszym ciągu odgrywają ważną rolę w funkcjonowaniu jednostki oraz całego społeczeństwa. Stanowią one ważny element w życiu społecznym, politycznym oraz kulturalnym, przyciągając swoim charakterem liczną grupę osób zainteresowanych, ale także zewnętrznych (pobocznych) obserwatorów.

Niniejsza rozprawa doktorska pt. „Bezpieczeństwo imprez masowych w odniesieniu do współczesnych zagrożeń” omawia zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa imprez masowych. Pokazuje, że na stan bezpieczeństwa imprez masowych wpływa wiele czynników, wśród których należy wyróżnić właściwe wykonywanie obowiązków przez poszczególne podmioty biorące udział w zabezpieczeniu danego wydarzenia, jednocześnie odnosi się do regulacji oraz unormowań prawnych, ukazuje zakres kompetencji poszczególnych służb, które mają za zadanie zapewnienie bezpieczeństwa zdrowia i życia uczestników imprez masowych. Praktycznie, w każdym momencie bezpieczeństwo imprez masowych może zostać naruszone. Przeciwdziałanie negatywnym czynnikom należy określić jako działania dążące do zapobiegania na wszystkich etapach przygotowania danego wydarzenia masowego. Działania te realizowane są w ramach danego systemu zabezpieczenia imprez masowych, z uwzględnieniem wszystkich instytucji, podmiotów posiadającymi odpowiedni zakres kompetencji.

Zaplanowanie oraz zabezpieczenie imprezy masowej stanowi duże wyzwanie organizacyjne. Na cały proces składa się szereg skoordynowanych działań. Imprezy masowe cieszą się dużą popularnością i w zależności od swojego charakteru potrafią zgromadzić w jednym miejscu znaczne liczby osób. Stanowią część życia społecznego. Dodatkowo są formą aktywnego spędzania czasu wolnego. Zapewnienie bezpieczeństwa imprez masowych

jest jednym z największych wyzwań dla organizatora, ponieważ musi wypracować takie procedury i zasady, które zapewnią bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom imprezy. W świetle tak dynamicznie zmieniającego się środowiska, kwestie bezpieczeństwa imprez masowych spoczywają nie tylko na organach państwowych oraz administracyjnych, ale i na samych obywatelach, a także uczestnikach tychże wydarzeń.

Rozpatrywane w niniejszej rozprawie zagadnienia związane z bezpieczeństwem imprez masowych dotyczą w szczególności: przestępczości zorganizowanej, negatywnych zachowań ze strony pseudokibiców, ataków terrorystycznych, katastrof naturalnych i technicznych, użycia materiałów oraz środków niebezpiecznych, środków pożarowo niebezpiecznych, ponadto przedstawione również zostały przykłady łamania podstawowych zapisów regulaminu imprez masowych czy też regulaminu obiektów (terenu) przez uczestników wydarzeń.

Rozprawa jest próbą określenia zagrożeń bezpieczeństwa imprez masowych jakie mogą wystąpić podczas ich organizacji.

Celem rozprawy jest analiza i ocena bezpieczeństwa imprez masowych w odniesieniu do współczesnych zagrożeń. Osiągnięcie założonego celu pracy wymagało rozwiązania głównego problemu badawczego, który sformułowano: jakie zmiany powinny być wprowadzone w przygotowaniu i prowadzeniu zabezpieczania imprez masowych, podczas których mogą wystąpić zagrożenia życia, zdrowia i mienia obywateli?

Efektywne rozwiązanie tak postawionego problemu badawczego wymagało uzyskania odpowiedzi na następujące pytania szczegółowe:

- 1) Jak rozumiane i definiowane jest samo bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo imprez masowych?
- 2) Jakie podstawy prawne odnoszą się do bezpieczeństwa imprez masowych?
- 3) Jakie zagrożenia mogą wystąpić podczas organizacji imprez masowych?
- 4) Jakie działania (czynności) wdrożono w innych krajach, które zapewniają bezpieczeństwo uczestnikom imprez masowych?
- 5) Kto odpowiada za bezpieczeństwo uczestników podczas imprezy masowej?
- 6) Jak wygląda proces organizacyjny imprez masowych?
- 7) Jakie zadania stawiane są służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo uczestników imprez masowych?
- 8) Jakie formy działań powinny być prowadzone w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych?

Przedmiotem badań stały się uwarunkowania formalno-prawne w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych oraz doświadczenia praktyczne związane z minimalizacją

współczesnych zagrożeń imprez masowych w ujęciu historycznym, współczesnym i perspektywnym.

Za główny cel badań przyjęto wypracowanie koncepcji działań w zakresie sprawnego przygotowania i zabezpieczenia imprez masowych. Osiągnięcie tego celu było możliwe dzięki sformułowaniu niżej wymienionych celów szczegółowych:

- 1) Określenie pojęcia imprezy masowej;
- 2) Sprecyzowanie zagrożeń pod kątem imprez masowych;
- 3) Stworzenie modelu procesu zabezpieczenia imprezy masowej.

Przeprowadzone analizy dostępnych materiałów i publikacji, obserwacje dokonane podczas wydarzeń masowych, udział w konferencjach, konsultacje z ekspertami ds. bezpieczeństwa imprez masowych oraz posiadane doświadczenie umożliwiło postawić następującą hipotezę główną, która brzmi: jeżeli nie zostaną zastosowane nowe rozwiązania na etapie planowania, przygotowania i organizowania imprez masowych, to niemożliwe będzie zagwarantowanie nakazanego poziomu ich bezpieczeństwa.

Na jej podstawie zdekomponowano następujące hipotezy robocze:

- 1) Zakładam, że w polskim prawodawstwie oraz przepisach wykonawczych występują luki w zakresie właściwych zabezpieczeń widowisk masowych czy imprez masowych;
- 2) Przypuszczam, że na każdej imprezie masowej, w zależności od jej charakteru mogą wystąpić zagrożenia;
- 3) Przewiduję, że naukowo udowodniona koncepcja planowania, przygotowania i prowadzenia zabezpieczenia imprez masowych zapewni nakazany poziom bezpieczeństwa imprez masowych.

Osiągnięcie sformułowanych celów poznawczych oraz rozwiązanie zdefiniowanego problemu badawczego na drodze weryfikacji hipotez roboczych wymagało od autora odwołania się do naukowych metod i narzędzi badawczych, takich jak: analizy, syntezy, metody indukcji i dedukcji, metody porównawczej, uogólnień oraz wnioskowania.

W trakcie procesu badawczego została zastosowana metoda empiryczna, czyli obserwacja faktów, zdarzeń oraz procesów, osób i przedmiotów w ściśle wyznaczonym czasie oraz miejscu, która pozwoliła na zdobycie dodatkowej wiedzy z obszaru bezpieczeństwa imprez masowych.

Fundamentalnym źródłem były natomiast raporty bezpieczeństwa imprez masowych, które są dostępne na stronie internetowej Komendy Głównej Policji – krajowego punktu informacyjnego ds. bezpieczeństwa imprez sportowych. Przeprowadzona analiza raportów została zawężona do lat 2014-2017, uwzględniono m.in. dane z imprez masowych o charakterze

sportowym, w tym mecze piłki nożnej oraz imprezy masowe o charakterze artystyczno-rozrywkowym.

Rozprawa doktorska składa się z wykazu skrótów i skrótowców, ze wstępu opisującego zastosowaną metodologię opracowania oraz trzech rozdziałów, zakończenia, bibliografii i załączników.

W pierwszym rozdziale zawarto interpretację najważniejszych kategorii pojęciowych, które odnoszą się do samego bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa imprez masowych. W rozdziale tym opisano poszczególne podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo imprez masowych. Zawarto w nim podstawy prawne w ujęciu krajowym, które warunkują możliwość organizacji imprez masowych wraz z odniesieniem do przepisów unijnych. Rozdział ten przedstawia także typologię imprez masowych.

W rozdziale drugim dokonano analizy zagrożeń występujących na imprezach masowych, także przedstawiono zagrożenia, które mogą wystąpić. Uwzględniono również zjawisko chuligaństwa stadionowego, które dotyka większość masowych imprez sportowych „spotkań piłkarskich”. Odniesiono się do wydarzeń masowych w ujęciu krajowym oraz scharakteryzowano bezpieczeństwo imprez masowych na podstawie trzech państw: Wielkiej Brytanii, Niemiec i Francji.

Rozdział trzeci przedstawia koncepcję działań w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych. Na potrzeby tego rozdziału został stworzony model bezpieczeństwa imprezy masowej. Omówione zostały formy kontroli bezpieczeństwa imprez masowych. Scharakteryzowano także współdziałanie z poszczególnymi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo imprez masowych.

W zakończeniu przedstawione zostały uogólnione wnioski z przeprowadzonych badań. Autor sformułował działania, jakie należałoby uwzględnić, w celu zabezpieczenia imprez masowych. Na podstawie dokonanej obserwacji oraz dołączonej dokumentacji w postaci wizualizacji (zdjęć) starał się oddać rzeczywisty charakter wydarzeń masowych. Niewątpliwą wartością rozprawy doktorskiej stanowią załączniki, w tym arkusze obserwacji, które zostały sporządzone na 4 różnych imprezach masowych, dwóch o charakterze sportowym oraz dwóch o charakterze artystyczno-rozrywkowym. Pierwsza z nich to „Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn”, które odbyły się w siedmiu polskich miastach, badania były prowadzone na obiekcie Hali Widowiskowo-Sportowej „Ergo Arena”, znajdującej się na granicy miast Gdańska i Sopotu w 2014 roku, następnie impreza masowa o charakterze spotkania piłkarskiego „Puchar Polski 2018” na PGE Narodowym w Warszawie. Natomiast obserwację imprez masowych artystyczno-rozrywkowych prowadzono na „Open'er Festival”, który

organizowany jest na wydzielonym terenie lotniska wojskowego Babie Doły w Gdyni, w 2017 roku oraz imprezie posiadającej status imprezy podwyższonego ryzyka „23. Przystanek Woodstock”, który już cyklicznie organizowany jest w mieście Kostrzyn nad Odrą, na dawnym poligonie wojskowym, w 2017 roku.

SUMMARY OF THE DOCTORAL DISSERTATION

SECURITY OF MASS EVENTS IN RELATION TO CONTEMPORARY THREATS

Albert Popławski, MSc

Supervisor: prof. dr hab. Antoni KOMOROWSKI

Assisting supervisor: kmdr por. dr Jacek FABISIAK

Mass events, which include sporting events, in particular olympics, football and motoring events, marathons and various types of shows of an artistic and entertainment nature, including concerts and festivals, artistic shows, symposia and conferences, have played and continue to play an important role in the functioning of the individual and the whole of society. They are an important element in social, political and cultural life, attracting by their nature a large group of interested people, but also external (side) observers.

This doctoral dissertation entitled „Security of mass events in relation to contemporary threats” discusses issues in the field of mass event security. It shows that the security status of mass events is influenced by many factors, among which should be highlighted the proper performance of duties by individual entities involved in securing a given event, at the same time refers to regulations and legal regulations, shows the scope of competences of individual services that are designed to ensure the health and life safety of participants in mass events. Practically, the security of mass events can be compromised at any time. Counteracting negative factors should be defined as striving for prevention at all stages of the preparation of a given mass event. These activities are carried out as part of a given mass event security system, taking into account all institutions, entities with the appropriate scope of competence.

Planning and securing a mass event is a big organizational challenge. The whole process consists of a series of coordinated activities. Mass events are very popular and can gather depending on their character significant numbers of people in one place. They are part of social life. Additionally are a form of spending free time actively. Ensuring the safety of mass events is one of the biggest challenges for the organizer, because it must develop procedures and rules that will ensure the safety of all participants. In the light of such a dynamically changing environment, the security issues of mass events rest not only on state and administrative bodies, but also on the citizens themselves as well as participants in these events.

The issues discussed in this dissertation related to the security of mass events relate in particular to: organized crime, negative behavior on the part of hooligans, terrorist attacks, natural and technical disasters, the use of hazardous materials and agents, fire-fighting measures, in addition examples of violations of the basic provisions of the regulations were also presented mass events or regulations of the objects (terrain) by event participants.

The dissertation is an attempt to determine the security threats of mass events that may occur during their organization.

The aim of the dissertation is to analyze and assess the safety of mass events in relation to contemporary threats. Achieving the assumed goal of the work required solving the main research problem, which was formulated: what changes should be introduced in the preparation and conduct of securing mass events during which there may be threats to the life, health and property of citizens?

- 1) How is the safety and security of mass events understood and defined?
- 2) What legal bases relate to the security of mass events?
- 3) What threats can arise when organizing mass events?
- 4) What activities (actions) have been implemented in other countries that ensure the safety of mass event participants?
- 5) Who is responsible for the safety of participants during the mass event?
- 6) What does the organizational process of mass events look like?
- 7) What tasks are set for the services responsible for the safety of mass events participants?
- 8) What forms of activities should be carried out in the field of mass event security?

The subject of research has become formal and legal conditions in the field of mass event security and practical experience related to minimizing contemporary threats to mass events in historical and contemporary terms and perspective.

The main aspiration of the research was to develop a concept of activities in the field of efficient preparation and protection of mass events. Achieving this goal was possible due to the formulation of the following specific objectives:

- 1) Defining the concept of mass event;
- 2) Specifying threats in terms of mass events;
- 3) Creation of a mass event security process model.

Analyzes of available materials and publications, observations made during mass events, participation in conferences, consultations with experts security of mass events and experience possessed enabled the following main hypothesis, which reads: if new solutions are not applied

at the planning, preparation and organization of mass events, it will be impossible to guarantee the required level of their safety.

On its basis, the following working hypotheses were decomposed:

- 1) I assume that there are gaps in the Polish legislation and executive regulations with regard to proper protection of mass spectacles or mass events;
- 2) I suppose that at every mass event, depending on its nature, there may be dangers;
- 3) I foresee that a scientifically proven concept of planning, preparation and preparation of and conduct security of mass events will ensure the ordered level of security of mass events.

Achieving the formulated cognitive purposes and solving the defined research problem through verification of working hypotheses required the author to refer to scientific research methods and tools, such as: analysis, synthesis, induction and deduction methods, comparative method, generalizations and inference.

During the research process an empirical method was applied, that is the observation of facts, events and processes, people and objects in a strictly defined time and place, which allowed to gain additional knowledge in the area of mass event safety.

The fundamental source was the safety reports of mass events, which are available on the website of the National Police Headquarters - the national information point for the safety of sporting events. The analysis of reports has been narrowed down to 2014-2017, including data from mass sports events, including football matches and mass entertainment and arts events.

The doctoral dissertation consists of a list of abbreviations and acronyms, an introduction describing the methodology used in the study, and three chapters, a conclusion, and a bibliography and the annexes.

The first chapter provides an interpretation of the most important conceptual categories that relate to the safety and security of mass events themselves. This chapter describes the different actors responsible for the security of mass events. It contains the legal basis in the national context, which determines the possibility of organising mass events with a reference to EU legislation. This chapter also presents a typology of mass events.

In the second chapter, the analysis of hazards occurring at mass events is presented, as well as the risks that may occur. The phenomenon of stadium hooliganism, which affects most of the mass sports events of "football meetings", is also taken into account. Reference was made to mass events at national level and the security of mass events was characterized by three countries: Great Britain, Germany and France.

The third chapter presents the concept of security activities for mass events. For the purpose of this chapter, a mass event security model has been developed. The forms of security control of mass events are discussed. It was characterized also cooperation with individual responsible services for the safety of mass events.

Finally, generalized conclusions from the conducted research are presented. The author formulated actions that should be taken into account in order to secure mass events. Based on the observations made and the attached documentation in the form of visualizations (photos), he tried to reflect the real nature of mass events. The undoubted value of the doctoral dissertation are the attachments, including observation sheets, which were prepared at 4 different mass events, two of a sporting nature and two of an artistic and entertainment character. The first one was the "Men's Volleyball World Cup", which took place in seven Polish cities, the research was conducted at the facility of the Sports and Entertainment Arena "Ergo Arena", located on the border of Gdańsk and Sopot in 2014, followed by a mass event in the form of a football meeting "Polish Cup 2018". PGE Narodowe in Warsaw. The observation of mass artistic and entertainment events was conducted at the "Open'er Festival", which is organized on a separate area of the Babie Doły military airport in Gdynia, in 2017 and an event having the status of a high-risk event "23rd Przystanek Woodstock", which is already cyclically organized in the city of Kostrzyn nad Odrą, on the former military training ground, in 2017.